

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

**FarDU.
ILMIY
XABARLAR-**

1995-yildan nashr etiladi
Yilda 6 marta chiqadi

6-2024

**НАУЧНЫЙ
ВЕСТНИК.
ФерГУ**

Издаётся с 1995 года
Выходит 6 раз в год

R.A.Axrorrova

«Yosh» tushunchasining lingvistik talqini 317

Г.М.Хошимов

Некоторые константы грамматики, касающиеся структурных особенностей гипотаксемы с адвербальным компонентом темпоральности 322

N.Z.Abduraxmonova, O.O.Yulbarsov, G'.G'.Abduvaxarov

Neologizm – kompyuter lingvistikasida tahlil birligi sifatida 329

M.Sharipova

Ingliz tilida onomatopeik so'zlarning fonosemantik tahlili 334

A.O'.Abdullayev

Ramzlarda shakl va mazmun munosabatlari 337

O'.A.Xudoynazarova

Islom ta'lomi asosida shakllangan diniy barqaror birikmalar 344

F.R.Turg'unova

Grammatik kompressiya orqali yangiliklar sarlavhalarini optimallashtirish. Strategiyalarni o'rghanish va auditoriyani jalb qilish 349

M.A.Abduvaxobova

Fransuz va o'zbek tillaridagi "Famille" – "Oila" semantik maydoniga doir 354

M.A.Kurbanov

Muloqotda noverbal vositalar yordamida madaniyat, urf-odatlar va adab shakllarining ifoda etilishi 358

M.M.Kaxarova, Sh.B.Tolipova

Nemis tilida og'zaki nutqni hamkorlik orqali rivojlantiruvchi mashq turlari va ulardan samarali foydalanish 364

M.Karimov

"O'tkan kunlar" romanidagi o'xshatishning inglizcha tarjimalarda aks etish masalalari 368

X.P.Муртозеев

Вижагиҳои савтӣ ва услубии ҳодисаи афзоиш дар ашъори намояндагони сабки хурсонии адабиёти тоҷику форс 374

N.N.Odilova

A comparative analysis of spellonyms in contemporary english and uzbek literature 384

M.B.Shamsiyeva

Peyzaj matni murakkab sintaktik butunlik sifatida 388

I.T.Rustamov

Ingliz va o'zbek folklor janr matnlarining semantik maydoni 392

K.Ю.Феруза

Многоаспектная природа английских и русских провербиальных фразеовербализаторов концепта «head/голова/глава» и их лингвостилистические особенности 396

C.Э.Сайдова

Манзараи этнӣ-диалекталии аҳолии сурхондарёи шарқӣ 401

G.A.Komilova

Ingliz tilida siyosatchilar nutqida stilistik vositalarning nutq ta'sirchanligini oshirish vositasি sifatida qo'llanilishi 406

С.Ч.Мачитова

Антрапонимҳо – ифодагари хислатҳои инсон дар ғазалиёти абдураҳмони ҷомӣ 410

M.A.Matmusayeva

Maktabgacha ta'limda o'yinlar- soha terminlari sifatida 419

Y.Sh.Shuxratova

Sintaktik sathda o'xshatishlarning tabiatiga doir 423

H.H.Xoldorova

Study of the concept of "Field" in modern linguistics 426

D.I.Mirzayeva

Contextual-semantic analysis of fixed similes in english 429

K.T.Israilova

Ijtimoiy tarmoqlar tili va medialingvistika tavsifi 432

УО'К: 8-1751 R-95

INGLIZ VA O'ZBEK FOLKLOR JANR MATNLARINING SEMANTIK MAYDONI

SEMANTIC FIELD OF ENGLISH AND UZBEK FOLKLORE GENRE TEXTS

СЕМАНТИЧЕСКОЕ ПОЛЕ АНГЛИЙСКИХ И УЗБЕКСКИХ ФОЛЬКЛОРНЫХ
ЖАНРОВЫХ ТЕКСТОВRustamov Ilxom Tursunovich

Toshkent davlat transport universiteti chet tillar kafedrasи v/b professori

Annotatsiya

Mazkur maqolada ingliz va o'zbek tillatiga mansub folklor janrlaridagi matnlarda uchraydigan so'zlarning semantik maydoni keng yoritilgan bo'lib, ularning mazmuni va qo'llanilishiga e'tibor qaratilgan. Tadqiqot jarayonida so'zlarning semantik xususiyatlari qiyosiy-tipologik tahlil orqali o'rganilgan. Bundan tashqari, tavsifiy-miqdoriy, struktur-semantik, matematik-statistik tahlil usullari qo'llanilib, so'zlarning ma'nosi va ularning matndagi roli chuqur tahlil qilingan. Shuningdek, maqolada konseptual yondashuv va kontekstual tahlil usullaridan foydalanilib, so'zlarning kontekstdagi ahamiyati, ularning madaniy va ma'no jihatlari keng o'rganilgan.

Аннотация

В данной статье широко освещается семантическая область слов, встречающихся в текстах фольклорных жанров, принадлежащих английской и узбекской культуре, а также уделяется внимание их значению и применению. В ходе исследования семантические особенности слов изучались посредством сравнительно-типологического анализа. Кроме того, были использованы методы описательно-количественного, структурно-семантического, математико-статистического анализа, глубоко проанализированы значение слов и их роль в тексте. Также в статье используются концептуальный подход и методы контекстного анализа, широко изучаются значение слов в контексте, их культурно-семантические аспекты.

Abstract

This article broadly covers the semantic area of words found in the texts of folklore genres belonging to English and Uzbek culture, and also pays attention to their meaning and application. During the study, the semantic features of words were studied through comparative typological analysis. In addition, descriptive-quantitative, structural-semantic, mathematical-statistical analysis methods were used, the meaning of words and their role in the text were deeply analyzed. The article also uses a conceptual approach and contextual analysis methods, the meaning of words in context, their cultural-semantic aspects are widely studied.

Kalit so'zlar: semantik maydon, persepsiya, til va madaniyat, prinstiplar, xalq og'zaki ijodi, folklor janri.

Ключевые слова: смысловое поле, восприятие, язык и культура, принципы, народное устное творчество, фольклорный жанр.

Key words: semantic field, perception, language and culture, principles, folk oral art, folklore genre.

KIRISH

Folklor har bir xalqning madaniy va tarixiy hikoyalari bilan chambarchas bog'liq bo'lgan azaliy badiiy ifodani ifodalaydi. Ingliz va o'zbek xalq og'zaki ijodi janrlari o'ziga xos xususiyatlari, an'analar va ahamiyati bilan ajralib turadi. Ushbu ikki madaniyatning folklor janrlari doirasidagi semantik o'lchovlarini tahlil qilish, xususan, ularning til, tasvir va motivlar orqali qanday rivojlanishi va namoyon bo'lishi - tegishli tadqiqot sohasini taqdim etadi.

Ingliz va o'zbek xalq og'zaki ijodining boyligi va xilma-xilligi sezilarli farqlarni ko'rsatsa-da, har ikkala an'ana ham asosiy insoniy tuyg'ularni, urf-odatlarni va chuqur ma'naviy qadriyatlarni o'zida mujassam etgan. Jamiyatlarning tarixiy sharoiti, urf-odatlari, qadriyatları va falsafiy dunyoqarashini tushunish uchun idish bo'lib xizmat qiluvchi ertak, rivoyat, latifa, maqol va xalq qo'shiqlarini tekshirishga alohida e'tibor qaratish, ingliz va o'zbek folklor janrlaridagi umumiylilik va tafovutlar o'rganilishi ularning madaniy o'zaro ta'siri va almashinuvini chuqurroq anglash imkonini beradi.

Folklor janrlari nafaqat inson kechinmalarini aks ettiradi, balki xalq mohiyatini, umuminsoniy g'oyalarni o'zida mujassam etadi. Bu madaniyatlarning og'zaki ijodi an'analarini chuqur madaniy

TILSHUNOSLIK

meros va til boyligini aks ettirib, azaliy urf-odatlar, e'tiqod va qadriyatlarni turli rivoyatlar, timsollar va iboralar orqali himoya qiladi. Ingliz va o'zbek xalq og'zaki ijodi o'ziga xos madaniy va lingvistik kelib chiqishiga qaramay, vaqtinchalik va fazoviy chegaralardan oshib ketadigan universal mavzular va motivlarda birlashadi. Har bir an'anada mavjud bo'lgan lug'at, tasvirlar va takrorlanuvchi motivlarni sinchkovlik bilan o'rganib chiqib, ushbu madaniyatlar jasorat, donolik va o'zgarish kabi tushunchalarni ifodalashning o'ziga xos va umumiy usullarini aniqlash mumkin.

Maqsad folklor matnlaridagi lingvistik naqshlar va tematik tasvirlardagi o'xshashlik va farqlarni aniqlash va shu orqali har bir jamiyatdagi hayot va inson tajribasi talqinini shakllantiradigan madaniy istiqbollarni yoritishdir. Ushbu tahlil folkloarning semantik asoslarini ochib beradi, ingliz va o'zbek an'analari o'z hikoyalari orqali ham umuminsoniy, ham madaniy jihatdan o'ziga xos xabarlarni qanday etkazishi haqidagi tushunchamizni kengaytiradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Jahon tilshunosligida ingliz folklor janr matnlarining semantik maydoni tadqiqi masalasi F.Vakk, L.M.Gotovseva, A.M.Kochevatkin, A.V.Projilov, ingliz folklor janr tarkibli iboralarning turli tillar kesimidagi qiyosiy tadqiqi Timea Chete, F.I.Dautova, N.I.Yakimova, D.A. Shirokov, Z.G.Ahubakirova, I.U.Adjieva, Blažić Klara[1], A.S.Lidjeva[2], E.S.Gasanova[3] kabi tadqiqotchilarining ilmiy ishlarida kuzatiladi.

Folklor janrlarining semantik maydoni tadqiqiga xos xususiyatlar, yangilanish va o'zgarishlar ingliz tilshunosligida A.V.Gandaloeva, V.V.Podgornaya, G.Zinshen, B.SXodjumyan, A.Yu.Musalova, M.I.Vershinina, V.Ye.Xrabrova, V.G.Jila, R.Y.Mugu, V.V.Sharmanov kabi olimlarning tadqiqotlarida tekshirilgan.

O'zbek tilshunosligida Sh.R.Usmonova, M.A.Temirova[4], D.S.Turdalieva[5], B.M.Jo'raeva, F.X.Eshbaeva, Sh.Abdullaev, O.S.Axmedov, U.M.Rashidova kabi olimlarning tadqiqotlarida o'rganilgan. Tarjimashunoslik sohasida bajarilgan ishlar R.Fayzullaeva, B.Shamsieva, X.Ro'zimboev, M.Jo'raeva, H.Yusupova, U.Yo'Idoshev, R.Kasimova, O.Fayzullaev kabi tadqiqotchilarining ilmiy ishlari alohida e'tiborni tortadi.

Biroq, hozirgacha ingliz folklor janrlaridagi semantik-pragmatik tadqiqi muammosi yetarlicha yoritilmagan. Shuning bilan birga, maqolada qiyosiy-tipologik, matematik-statistik, struktur-semantik, tavsifiy-miqdoriy, kontekstual tahlil metodlaridan foydalilanigan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Folklorshunoslik — xalq ijodini o'rganish va tahlil qilishga qaratilgan ilmiy fan. Bu sohadan tashqari, folklor sohasiga kiruvchi ko'plab boshqa fanlar mavjud. Tarixchilar tarixiy voqealar tasvirini og'zaki an'analalar doirasida o'rganadilar, etnograflar esa turli madaniyatlarning urf-odatlari va amaliyotlariga e'tibor qaratadilar. San'atshunoslар o'z tadqiqotlarini xalq musiqasi, raqslari, o'yinlari va boshqa madaniy ifodalarni o'rganishga bag'ishlaydilar. Tilshunoslар xalq tili va uning turli shevalari o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilsalar, adabiyotshunoslар xalq ijodiyoti va yozma adabiy asarlar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni o'rganadilar.

Turli qadimiylar madaniyatlarning adabiy an'analarda afsona, rivoyat va ertaklarni o'z ichiga olgan, insoniyatning yuksak orzu-niyatlarini, uning bu sayyoradagi ezgu burchlarini aks ettiruvchi takrorlanuvchi mavzular paydo bo'ladi. Bu rivoyatlarda qahramonlik, donishmandlik, olijanoblik, ezgulik va go'zallik tarannum etilgan bo'lib, ko'pincha fasodli madhiyalarda tasvirlangan.

"Beovulf qo'shig'i" nomi bilan mashhur bo'lgan ingliz saksonlik qahramonlik eposi bu turdag'i yagona saqlanib qolgan namunadir. Ushbu ajoyib asar 10-19-asrlarni qamrab olgan davrda yaratilgan bo'lib, uning kelib chiqishi 10-asr boshlariga to'g'ri keladi. O'z oyatlarida doston butparastlik davrida keng tarqalgan qadimgi german afsonalarini qamrab oladi. Biroq, vaqt o'tishi bilan, nasroniy diniy qarashlari ham rivoyatga aralashib ketdi. Uch ming misradan iborat doston ikki xil qismga bo'lingan.[6]

Folklorshunoslар turli folklor janrlarini uchta adabiy kategoriya asosida o'rganadi. Kategoriya tushunchasi o'z ichiga turli janrlarni qamrab oladi, ularning har biri voqelikni o'ziga xos usulda aks ettiradi. Dostonda voqelik xolisona bayon strukturası orqali taqdim etilsa, lirik janr shaxsiy taassurot va kechinmalarni subyektiv tarzda ifodalaydi. Drama esa hayot manzaralarini qahramonlar nutqi va harakatlari orqali namoyon qiladi.

Professor B. Sarimsoqoving fikriga ko'ra, xalq og'zaki ijodining uch janrini adabiyotga kiritish maqsadga muvofiqdir, ammo bu janrlar xalq og'zaki ijodining barcha shakllarini qamrab olmaydi.

Maqollar, topishmoqlar, askiya, latifa, xilma-xil so'zlar, olqishlar va qarg'ishlar kabi qisqa janrlar alohida tahlil qilinishi mumkin.[7]

Olim o'zbek folklori janrlarini quyidagicha tasniflaydi:

1. **Epos**: afsona, naql, rivoyat, ertak, doston, terma, tarixiy qo'shiq, latifa, lof;
2. **Lirika**: sevgi-muhabbat qo'shiqlari, marosim qo'shiqlari, mehnat qo'shiqlari, laparlar;
3. **Drama**: og'zaki drama, kulgi hikoya, qo'g'irchoqbozlik, askiya;
4. **Maxsus tur**: oddiy o'tirish olqishlari, qarg'ish, so'kish, maqol, matal, topishmoq va boshqa xil ifodalar.[7]

Xalq og'zaki ijodi va uning namunalari o'ziga xos va izchil shakllarga ega bo'lib, bu shakllar an'analar deb ataladi. Masalan, qahramonlik ertaklari va dostonlar mazmun jihatidan bir-biridan farq qilsa-da, badiiy uslub an'anaviy kompozitsiyaga amal qiladi. Har ikkala janrda ham kompozitsiya an'anaviy muqaddima, syujet rivoji va yakuniy qismidan iborat bo'lib, tasvirlar qarama-qarshi tarzda ifodalananadi.

Lof va askiya o'zbek xalq og'zaki ijodida ko'p uchraydigan janrlardan bo'lib, ular boshqa madaniyatlarda ham uchraydigan janrlarga o'xshash bo'lsa-da, o'ziga xos xususiyatlarga ega. Bu o'ziga xoslik turli jamiyatlarning tarixi, an'analari, kundalik tajribalari, intilishlari, diniy e'tiqodlari va umumiy dunyoqarashidan kelib chiqadi.

Ingliz va o'zbek xalq og'zaki ijodining janr tizimini o'rganar ekanmiz, ulardagi g'oyaviy-badiiy tamoyillar o'xshashligini kuzatdik. Shuningdek, bu janrlarning tarixiy o'zaro aloqalarini o'rgandik va umumiy tarixiy tajribalar asosida janrlarning rivojlanish jarayonini tahlil qilgan holda ularning bir qator umumiy xususiyatlarini aniqladik:

1. Ingliz va o'zbek folklor janrlarida g'oyaviy-badiiy tamoyillar keng ko'lamda uchraydi. Ularning o'ziga xos xususiyatlariga qaramay, bu janrlarni yagona tizimda tasniflash imkonini beruvchi umumiy elementlar mavjud. Ingliz va o'zbek xalq og'zaki ijodining turli janrlari odamlar hayoti, ruhiy dunyosi, orzu-umidlari, quvonch va qayg'ularini yorituvchi mavzularga ega. Har ikki xalq folklori o'z xalqlarining mohiyatini ochib berishni maqsad qilib, voqelikni aks ettirishda o'ziga xos o'zaro ta'sir va bog'liqliknini namoyon qiladi. Har bir janr o'z xususiyatlariga ega bo'lib, turli hayotiy qirralarni yoritadi: epik ertaklar, tarixiy qo'shiqlar, rivoyatlar va afsonalarda xalq tarixi aks etgan bo'lsa, lirik qo'shiqlar insonning ichki kechinmalariga chuqur kirib boradi. Maqol va matallar esa axloqiy qadriyatlar hamda hayotiy tajribadan olingan saboqlarni ifodalaydi. Ushbu xususiyatlar har ikki xalq og'zaki ijodida yaqqol ko'zga tashlanadi. Xalq og'zaki ijodi janrlarining g'oyaviy umumiyligi va voqelikni tasvirlashga qaratilgan maqsadi natijasida mavzular, syujetlar va obrazlar mushtarak xususiyat kasb etadi. Shuningdek, oddiylik, qisqalik, ixchamlik va tabiiy she'riyat kabi xalq estetik tamoyillari, qahramonlarga aniq ijobi yoki salbiy baho berish kabi xususiyatlar ushbu janrlarda keng namoyon bo'ladi. Xalq og'zaki ijodi janrlarida obrazlilik, tasviriy va badiiy elementlarning yaxlit tizimi mavjud bo'lib, ular janrlararo bog'liqliknini mustahkamlaydi.

2. Janrlar o'rtasidagi munosabatlar murakkab va ko'p qatlamlı bo'lib, ular o'zaro ta'sir, muvofiqlik va boyitishni o'z ichiga oladi. Janrlar o'rtasidagi genetik aloqa muhim ahamiyat kasb etadi. Xalq og'zaki ijodida har bir janrning paydo bo'lishi ko'pincha boshqa janr bilan bog'liqidir. Masalan, o'zbek xalq og'zaki ijodida doston janrining rivojlanishida xalq ertaklari muhim rol o'ynagan bo'lsa, tarixiy qo'shiqlar dostonlardan kelib chiqqan. Shuningdek, ingliz dostonlarida ham o'xshashlik mavjud, lekin ingliz folklorida tarixiy qo'shiqlar ko'pincha tarixiy jarayonlar bilan bog'lanadi. Turli janrlar ko'pincha bir-biriga kesishadi, bu holat doston, ertak yoki maqol-qo'shiqlarda kuzatiladi. Ba'zi ertaklarda qahramonning aql-zakovati sinovdan o'tishi uchun topishmoqlar kiritilgan.

3. Asarlarni turli janrlarga ajratish mumkin va bu janrlar vaqt o'tishi bilan o'zgarishga moyil. Asar mavjudligi davomida bir janrdan ikkinchi janrga o'tishi mumkin. Ingliz va o'zbek folklor janrlarining tarixiy rivojlanishi o'xshashlik tamoyilini namoyon etadi. O'zbek xalq og'zaki ijodining janrlari bir vaqtning o'zida paydo bo'lmagan; ularning dastlabki turlari miflar, rivoyatlar, so'z sehriga asoslangan qo'shiqlar va mavsumiy marosim qo'shiqlarini o'z ichiga oladi. Keyinchalik ertaklar, dostonlar, maqollar, topishmoqlar, latifalar, xalq dramalari va askiyalar paydo bo'lgan, va nihoyat, tarixiy qo'shiqlar shakllangan. Tarix davomida o'zbek xalq og'zaki ijodining janrlari rivojlanib, takomillashgan, hatto yo'q bo'lib ketish xavfini ham boshdan kechirgan. Shunga o'xshash tarzda, ingliz xalq og'zaki ijodi ham miflardan dostonlarga, keyin esa ertaklarga o'tgan. Oxir-oqibat, tarixiy va romantik qo'shiqlar ingliz folklor janrining ajralmas qismiga aylangan.

TILSHUNOSLIK

Ingliz va o'zbek xalq og'zaki ijodida uchraydigan o'xshashliklar va umumiylar elementlar tarix davomida xalq madaniyatlarining parallel rivojlanishini ta'kidlaydi. Bu turli xalqlar xalq og'zaki ijodining jahon sivilizatsiyasiga qanday hissa qo'shganini yoritib beradi. Ushbu janrlardagi mavzular, tushunchalar va tuzilmalar bu tamoyilni yanada kuchaytiradi.[8]

XULOSA

"Ingliz va o'zbek folklor janr matnlarining semantik maydoni" mavzusidagi tadqiqotlar natijasida ushbu ikki xalqning og'zaki ijodi orasida o'ziga xos umumiylig va farqlarning mavjudligi aniqlanadi. Ingliz va o'zbek folklorida xalqning dunyoqarashi, axloqiy qadriyatlari va ma'nnaviy ideallari ifodalangan bo'lib, har biri o'zining madaniy, tarixiy va ijtimoiy sharoitlariga mos tarzda shakllangan semantik maydonga ega.

Ingliz folklorida, asosan, sehrli va fantastik unsurlar, afsonaviy mavjudotlar, peri va elf kabi qahramonlar orqali yaxshilik va yomonlik, jasorat va qo'rquv, sevgi va nafrat kabi mavzular yoritiladi. Ingliz ertaklari va afsonalarida majoz va ramzlardan keng foydalаниlib, ular xalqning turli madaniy aloqalari va o'zaro ta'sirlarini ifodalaydi. Ushbu badiiy uslublar orqali o'quvchilarda hayotiy saboqlarni shakllantirish, tasavvur va tafakkur doirasini kengaytirish maqsad qilingan.

O'zbek folklorida esa milliy ruhiyat va ma'nnaviyat xalqona obrazlar orqali yuksak darajada ifodalangan. Botirlar, donishmand oqsoqollar, mehribon ona va qahramonlar o'tasidagi kurashlar xalq og'zaki ijodida tez-tez uchrab, axloqiy me'yorlar, mehnatsevarlik, halollik va do'stlik kabi qadriyatlar ulug'lanadi. Masalan, doston va qo'shiqlarda ijtimoiy hayot ko'rinishlari keng aks etib, semantik maydonni yanada boyitadi.

Umumiy holda, ingliz va o'zbek folklor janr matnlarini qiyosiy-tipologik tahlil qilish orqali bu ikki xalqning qadriyatlari, madaniyati va hayotiy qarashlarini chuqurroq o'rganish imkoniyati yaratiladi. Bu xususiyatlardan ikki xalq og'zaki ijodining semantik boyligi va xalq an'analari bilan uzviy bog'liqligini ochib beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Blažić Klara. Когнитивная мотивированность фразеологизмов с компонентом глаз / око в русском и хорватском языках. Автореф. дисс. ... канд. филол. наук. – Zagrebu, 13. Rujan, 2017. – 23 с
2. Лиджиева А.С. Семантика соматизмов в составе фразеологизмов (на материале калмыцкого языка и языка ойратов Китая) Автореф. дисс. ... канд. филол. наук. – Москва, 2021. – 34 с.
3. Гасanova Э.С. Соматические фразеологические единицы с компонентами «голова» и «сердце» в азербайджанском и русском языках: Дисс. ... канд. филол. наук. – Махачкала, 2018 . – 156 с.
4. Temirova M.A. O'zbek va qirg'iz i tipologiyasi. Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). diss... avtoref. – Toshkent, 2018. –52 s.
5. Turdalieva D.S. O'zbek xalq ining lingvopoetik xususiyatlari. Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). diss... avtoref. – Qarshi, 2019. –49 s.
6. Qayumov O.Chet el adabiyoti tarixi.- Toshkent: O_qituvchi, 2019 – B.12-13-b.
7. Sarimsoqov B. O'zbek folklorining janrlar sostavi. //O'zbek folklori ocherklari. 3 томлик, 1 -том. Т.:, 2018-Yangi nashr. – B.64-85.
8. Mirzaeva S. O'zbek realistik adabiyotida folklor an'analari. Folklorshunoslikdan o'quv-uslubiy qo'llanma.-T.: "Istiqlol", 2015.-B.83.
9. www.ziyonet.uz
10. www.aim.uz
11. www.cyberleninka.ru
12. www.arxiv.uz